

THE COMPANY "DEL c.z." (CZECH REPUBLIC)
NES NOVA DUBNICA sro (SLOVAK REPUBLIC)
UNIVERSITY OF MALAYSIA PAHANG (MALAYSIA)
UNIVERSIDAD NACIONAL AUTÓNOMA DE MÉXICO (MÉXICO)

INNOVATION PROCESSES IN SCIENCE AND EDUCATION

MATERIALS OF THE VI INTERNATIONAL RESEARCH AND PRACTICAL INTERNET CONFERENCE

November 20, 2024

Zdar nad Sazavou, 2024

DEL c.z.

DEL c.z. Strojírenská 38, 591 01 Žďár nad Sázavou, CZECH REPUBLIC

Materials of the VI International Research and Practical Internet Conference "Innovation Processes in Science and Education", – 2024.

ISBN 978-966-8796-21-9

Innovation Processes in Science and Education : Materials of the VI International Research and Practical Internet Conference (November 20, 2024) : collection of abstracts [for the general ed. Ph.D Serhii Onyshchenko]. Zdar nad Sazavou : "DEL c.z.", 2024. 32 p.

The collection includes materials of the VI International research and practical internet conference "Innovation processes in science and education". The materials of the collection will be useful for researchers, scientists, graduate students, researchers, teachers, students

The author is responsible for the content of the articles and the correctness of the citation.

© Authors, 2024

© DEL c.z., 2024

CONTENT

BIOLOGICAL SCIENCES. ECOLOGY

Кравченко А.О., Божко К.М.	
Еколого-економічні аспекти ракопромислу Дніпровського району	5
Пасс О.В., Бучацький Л.П.	
Вплив водорозчинних В-глюканів на гидробіонтів з групи протистів	7
Скоробогатова К.А., Лях В.О.	
Вміст та співвідношення жирних кислот у олії насіння сортів льону запорізької селекції	9

PUBLIC ADMINISTRATION AND ECONOMY

Лозинська Т.М.	
Організація архівної справи в умовах війни	12

HISTORICAL AND LEGAL SCIENCES

Бахмач А.О.	
Стадії запобіжної діяльності у протидії кримінальним правопорушенням . . .	15

PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

Головатенко А.О., Онищенко С.В.	
Сутність проєктної технології на уроках технологій у ЗЗСО	18
Калайда О.М., Онищенко С.В.	
Методика застосування комп'ютерних технологій на уроках технології	20
Мегем О.М., Сухіх Л.І., Кириченко М.М.	
Формування конфліктологічної компетентності підлітків	22
Шикіта А.В., Бацман О.С.	
Гендерна культура серед студентства: аналіз ставлення та перспективи розвитку	25

PHILOLOGY AND JOURNALISM

Бак О.Д.	
Ідеї національної свідомості та ідентичності у творчій спадщині Григорія Сковороди	29

PUBLIC ADMINISTRATION AND ECONOMY

ОРГАНІЗАЦІЯ АРХІВНОЇ СПРАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Лозинська Тамара Миколаївна

доктор наук з державного управління, професор
(Полтавський державний аграрний університет)

Історична, культурна, наукова та інформаційна цінність архівів обумовлюють формування підвищеної уваги до охорони документів, що передбачає створення і підтримання належних умов зберігання документів, їх захисту від несанкціонованого вилучення, запобігання втратам документів і збереження цілісності документальних комплексів [1]. Воєнна агресія Росії проти України створила колосальні ризики для збереження архівної і культурної спадщини держави: приміщення архівів і архівні зібрання перебувають під загрозою ракетних обстрілів і пожеж; руйнування комунікацій (електро-, тепломереж) унеможливили дотримання оптимальних режимів температури і вологості повітря, необхідних для зберігання документів; швидка окупація південних і східних регіонів країни привела до втрати архівів, що перебували на цій території. У цих складних умовах архівісти мають ще формувати і нові збірки документів, які є свідченням військових злочинів, героїчних вчинків народу, життя населення в умовах війни, які стануть у майбутньому джерелом вивчення війни для істориків. На цю функцію архівної справи звертає увагу М. Палієнко, зазначаючи: «Війна руйнує архіви, знищує їх, намагаючись таким чином стерти пам'ять. Водночас вона дає великий імпульс для творення нових документів і архівів, що акумулюватимуть і зберігатимуть пам'ять про війну для прийдешніх поколінь» [2].

Військові архіви є сховищами документів, які засвідчують історію військових подій на території країни та за її межами. Варто згадати Військовий архів Швеції (підпорядковується Міністерству оборони), який зберігає велику кількість документів з історії шведської армії та флоту і який за розмірами є другим архівом Швеції [3]. Архівні документи періоду громадянської війни в Іспанії, які зберігалися в різних фондах, були передані Генеральному архіву громадянської війни в Іспанії, створеному королівським декретом у 1999 р. Генеральний архів містить документи, «...фотодокументи, плакати, періодичні видання, документи «усної історії», його бібліотека налічує 10 тис. монографій» [4].

Таким чином архівістам України в складних умовах приходиться виконувати двоєдине завдання – збереження архівних фондів та формування нових документаційних зібрань. В особливо складних умовах працюють архіви прифронтових міст, таких, як Харків, Херсон, Запоріжжя, Миколаїв, Одеса, які знаходяться під щоденними обстрілами. Наприклад, у Харкові в результаті ракетного удару будівля Державного архіву Харківської області була пошкоджена – «...вибиті шибки, двері, зруйнована стеля, знищені меблі, комп'ютерне обладнання, пошкоджено обладнання для оцифрування

великоформатних документів, виведено з ладу системи телекомунікацій, водопостачання та водовідведення, тепло- та електропостачання» [1]. Під час тимчасової окупації окремих районів Харківської області були пошкоджені приміщення архівів, викрадена комп'ютерна техніка, деякі документи втрачені, а частина з них перебуває під завалами зруйнованих будівель і їх стан неможливо оцінити. Фахівці Державного архіву України зазначають, що документи, цікаві для російських властей, були втрачені у перші дні війни. У зв'язку з інтенсивними обстрілами сел. Борова, м. Вовчанськ, сел. Дворічна, м. Ізюм, м. Куп'янськ, сел. Шевченкове, м. Чугуїв, які не припиняються, та евакуацією працівників архівних відділів районних державних (військових) адміністрацій та міськрад Харківської області була призупинена вся діяльність відповідних архівних відділів.

Одна з великих проблем збереження архівних документів – це їх надто повільне оцифрування. Однак робота з оцифрування документів під час війни не лише не призупинилася, а й зросла в декілька разів, чому сприяли зусилля голови Укрдержархіву і підтримка зарубіжних партнерів. Та все ж в Україні оцифровано всього близько 5% архівних документів [5]. За даними директора Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства В. Скальського, у 2023 р. в українських архівах, попри воєнні труднощі, виготовлено понад 21 млн цифрових копій документів і за темпами оцифрування Україна зараз перебуває в числі світових лідерів [6]. Велику роль у процесі оцифрування архівних документів відіграло створення у 2005 р. приватного підприємства «Архівні інформаційні системи», яке розробило систему для комплексної інформатизації архівів ARCHIUM. Зараз на базі ARCHIUM архівам надаються послуги з оцифрування документів та створюються комплексні інформаційні ресурси. Великою заслугою ПП «Архівні інформаційні системи» стало оцифрування напередодні війни документів Державного архіву Херсонської області, звідки, за словами директора ПП К. Вислобокова, було вивезено 0,5 млн цифрових копій [7]. Під час окупації Херсона архів було пограбовано, але завдяки збереженим цифровим копіям, безцінна культурна спадщина залишилася в країні.

Війна показала, що подальший розвиток архівної справи в Україні не можливий без будівництва спеціально обладнаних і захищених приміщень із наявністю підземних сховищ, а також суттєвого поліпшення фінансового, матеріально-технічного і кадрового забезпечення архівів, вкрай необхідного для прискорення інтегрування до європейської архівної спільноти.

Література:

1. Державний архів Харківської області: Рішення колегії. URL: https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/6/583/files/37717%20%E2%84%96%205%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2001_02_2023.doc (дата звернення 11.11.2024).
2. Палієнко М. Українські архіви, війна та збереження національної ідентичності. *Архіви України*. 2022. Вип.1. № 330. С. 12-38.

3. Горішня М. Л. Компаративний аналіз міжнародного досвіду правової регламентації архівної справи в умовах діджиталізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2020. № 4. С. 214-219.

4. Державні архіви Іспанії. URL: <https://cn.archives.gov.ua/ARCH/Spain.html> (дата звернення 11.11.2024).

5. Голова Укрдержархіву Хромов: Наша галузь, як і вся країна, залежить від результату війни. URL: <https://interfax.com.ua/news/interview/833040.html> (дата звернення 11.11.2024).

6. Оцифрування архівних документів: провідні позиції України. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3908696-ocifruvanna-arhivnih-dokumentiv-providni-pozicii-ukraini.html> (дата звернення 13.11.2024).

7. 80 мільйонів документів: як діджиталізуються українські архіви. URL: <https://gigacloud.ua/blog/kejsi/80-miljoniv-dokumentiv-jak-didzhitalizujutsja-ukrainski-arhivi> (дата звернення 13.11.2024).

HISTORICAL AND LEGAL SCIENCES

УДК 343.9

СТАДІЇ ЗАПОБІЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Бахмач Андрій Олександрович

Аспірант (Національний авіаційний університет)

Діяльність держави та суспільства, спрямована на протидію злочинності, реалізується різними методами та має різні рівні, або стадії. Здійснюючи таку діяльність держава та суспільство застосовують комплекс різноманітних заходів, які відрізняються в залежності, перш за все, від кола суб'єктів (соціальних груп), на яких ці заходи спрямовані. Адже ступінь ризику вчинення кримінальних правопорушень серед різних соціальних груп суттєво відрізняється. У неповнолітніх, які виховуються у повних сім'ях в економічно сприятливих умовах та проживають в районах з низьким рівнем злочинності, такий ризик буде суттєво нижчим, ніж серед осіб, які вже вчиняли кримінальні правопорушення і після звільнення з установ пенітенціарної системи не змогли знайти роботу, мають шкідливі залежності та соціальне оточення кримінальної спрямованості. За дослідженнями науковців США військовослужбовців, які брали участь у бойових діях, також відносять до соціальної групи з високим рівнем ризику вчинення кримінальних правопорушень зважаючи на отримані ними психічні травми та захворювання внаслідок тривалого перебування в травматичному зовнішньому середовищі [1].

Незважаючи на те, що історія кримінології, як науки, налічує вже більше ніж 250 років, якщо рахувати початок її створення та відокремлення від науки кримінального права від дати опублікування трактату Чезаре Беккарія «Про злочини і покарання», до сьогодні між кримінологами точаться термінологічні спори щодо більш точного визначення тих чи інших спеціальних термінів, якими оперує ця наука. Зокрема, одна з таких кримінологічних дискусій відбувається навколо розмежування термінів, які характеризують різні аспекти діяльності держави та суспільства, спрямовану на протидію злочинності [2].

Термінологію протидії кримінальним правопорушенням розділяємо на дві групи, залежно від стадії вчинення кримінальних правопорушення, на якій застосовуються заходи протидії та від складу суб'єктів, на яких вони спрямовані. В свою чергу, термін «стадія» академічний тлумачний словник української мови визначає як певний момент, період, етап у житті, розвитку кого-, чого-небудь, які мають свої якісні особливості [3].

Відповідно, при визначенні кількості та характеристики стадій діяльності, спрямованої на протидію кримінальним правопорушенням, приходимо до висновку, що такі стадії діяльності безпосередньо залежать від того на якому етапі вчинення самих правопорушень здійснюється протидія. Тут зупинимось на